

УДК: 338.242.4:332.012.324.2

[https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-10\(10\)-172-184](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-10(10)-172-184)

Шаповалов Віталій Олегович кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії, ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» вул. Ковалю, 3, м. Полтава, 36014, тел.: (050) 305-23-62, <https://orcid.org/0000-0003-2439-7826>

Рудич Леся Василівна кандидат економічних наук, доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії, ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» вул. Ковалю, 3, м. Полтава, 36014, тел.: (066) 131-04-00, <https://orcid.org/0000-0001-7750-7633>

Стеценко Володимир Валерійович кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії, ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» вул. Ковалю, 3, м. Полтава, 36014, тел.: (050) 693-54-36, <https://orcid.org/0000-0001-6758-3616>

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ АКЦІОНЕРНОГО СЕКТОРА

Анотація. На даному етапі розвитку регулятивних систем помилковою є думка, що розвиток акціонерного сектора і сфера державного регулювання є такими, що існують у різних площинах, не перетинаються та абсолютно не підпорядковуються одна одній. В сучасній національній економіці неможливо забезпечити ефективне функціонування підприємств акціонерного сектора у відриві від правового, адміністративного, організаційного регулювання, а також без відповідної регулюючої інфраструктури з боку держави.

Тенденція до посилення державного регулювання акціонерного сектора через систему національних інституцій, а також із застосуванням міжнародних, навіть глобальних регуляторів, виступає безумовною детермінантою сучасного соціально-економічного розвитку. Тому не дивно, що питанням організації акціонерного бізнесу, організаційно-інституційної і правової регламентації діяльності відповідних суб'єктів господарювання в економічній літературі приділено чимало уваги.

Акціонерні товариства відіграють важливу роль в економіці України. Але проблеми акціонерного сектора уже тривалий час залишаються тими ж самими: створення умов для його ефективного функціонування, що забезпечують стійкість до внутрішніх і зовнішніх загроз. Основні труднощі, що постали перед акціонерними підприємствами на теперішній час, стосуються підвищення інвестиційної привабливості товариств, захисту прав інвесторів, розвитку ринку акцій тощо.

Існування таких негативних явищ ми пов'язуємо з тим, що до цього часу не сформовано ефективний механізм координації акціонерних відносин, що включав би відповідну систему державного регулювання акціонерного сектора.

Ключові слова: акціонерний сектор, акціонерні відносини, державне регулювання, механізм координації, методи регулювання, принципи регулювання.

Shapovalov Vitalii Olehivych Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Personnel Management Department, Labor Economics and Economic Theory, Higher Educational Establishment of Ukoopspilka "Poltava University of Economics and Trade", Kovalya St., 3, Poltava, 36014, tel. : (050) 305-23-62, <https://orcid.org/0000-0003-2439-7826>

Rudych Lesya Vasylivna Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Personnel Management Department, Labor Economics and Economic Theory, Higher Educational Establishment of Ukoopspilka "Poltava University of Economics and Trade", Kovalya St., 3, Poltava, 36014, tel.: (066) 131-04-00, <https://orcid.org/0000-0001-7750-7633>

Stetsenko Volodymyr Valerijovych Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Personnel Management Department, Labor Economics and Economic Theory, Higher Educational Establishment of Ukoopspilka "Poltava University of Economics and Trade", Kovalya St., 3, Poltava, 36014, tel.: (050) 693-54-36, <https://orcid.org/0000-0001-6758-3616>

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF STUDYING THE ELEMENTS OF STATE REGULATION OF THE EQUITY SECTOR

Abstract. At this stage of the development of regulatory systems, it is a mistake to think that the development of the joint-stock sector and the sphere of

state regulation are such that they exist in different planes, do not intersect and are absolutely not subordinate to each other. In the modern national economy, it is impossible to ensure the effective functioning of equity sector enterprises in isolation from legal, administrative, and organizational regulation, as well as without the appropriate regulatory infrastructure from the state.

The tendency to strengthen state regulation of the equity sector through the system of national institutions, as well as with the use of international, even global regulators, acts as an unconditional determinant of modern socio-economic development. Therefore, it is not surprising that a lot of attention is paid to the issues of the organization of equity business, organizational-institutional and legal regulation of the activities of the relevant business entities in the economic literature.

Joint-stock companies play an important role in the economy of Ukraine. But the problems of the equity sector have remained the same for a long time: creating conditions for its effective functioning that ensure resistance to internal and external threats. The main difficulties faced by joint-stock enterprises at the present time relate to increasing the investment attractiveness of companies, protection of investors' rights, development of the stock market, etc.

We attribute the existence of such negative phenomena to the fact that an effective mechanism for coordinating shareholder relations, which would include an appropriate system of state regulation of the equity sector, has not yet been formed.

Keywords: equity sector, shareholder relations, state regulation, coordination mechanism, regulation methods, regulation principles.

Постановка проблеми. Принаймні з двох позицій можна обґрунтувати об'єктивну необхідність держави у ринковій економіці: це її неекономічна природа та здатність до усупільнення господарського життя, забезпечення відтворення господарського життя всього суспільства [1]. Саме тому, завданням організації ринкового механізму може виконати лише дійсно авторитетний, достатньо сильний, дійсно суспільний та неекономічний суб'єкт, яким і є держава.

Як показує вітчизняна та світова практика, держава відіграє досить важливу роль і у розвитку акціонерного сектора національної економіки. Держава виступає не лише як акціонер, а й виконує регуляторні функції стосовно функціонування акціонерного сектора, зокрема, через встановлення законодавчих норм діяльності акціонерних товариств, контролю за дотриманням добросовісної конкуренції, захисту прав акціонерів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливі теоретико-методологічні аспекти формування та розвитку державного регулювання

економіки, в тому числі і у сфері акціонерних відносин, висвітлюються такими українськими ученими як Ніколенко С.С., Пінчук І.О., Жаліло Я.А., Малий Й., Бодров В.Г., Кузьмін О.Є., Шаповалов В.О. та іншими науковцями.

Мета статті – поглиблення теоретико-методологічних аспектів дослідження елементів механізму державного регулювання акціонерного сектора.

Виклад основного матеріалу. У сучасній ринковій економіці існує маса різних механізмів, які стосуються конкретних сфер, суб'єктів або об'єктів господарської діяльності. На думку А. Кульмана, механізм – це система елементів (цілей, функцій, методів, організаційної структури і суб'єктів) та об'єктів управління, в якій відбувається цілеспрямоване перетворення впливу елементів управління на необхідний стан або реакцію об'єктів управління, що має входні передумови і результативну реакцію [2, с. 13 – 14]. У вітчизняній економічній науці сукупність таких інструментів дістала назви господарського механізму. Він є досить важливою складовою сучасної змішаної економіки, і його роль полягає в узгодженні й упорядкуванні усіх елементів системи в процесі їх взаємодії для забезпечення ефективного функціонування.

Аналіз наукової літератури показав, що дослідниками використовуються як синоніми терміни «господарський механізм», «господарсько-політичний механізм», «організаційно-економічний механізм», «механізм управління», «механізм регулювання».

Акціонерний сектор за своїми сутнісними ознаками є повноцінним сектором національного господарства і представляє собою ту сферу національної економіки, в якій відбувається діяльність акціонерних товариств, здійснюється випуск і обіг акцій, забезпечується реалізація акціонерної власності, створюються умови для функціонування акціонерного капіталу. Такий підхід ґрунтується на вивченні акціонерного сектора як цілісної, певним чином організованої системи взаємопов'язаних елементів, що створюють в такому єднанні нову якість [3].

У роботі [4, с. 28] досліджується механізм координації акціонерних відносин, під яким розуміється «органічна єдність ринкових та державних, економічних та інституційних компонентів регулюючої дії, вплив яких відбувається на усіх рівнях функціонування акціонерного сектора, завдяки чому забезпечується його внутрішня цілісність та сталий розвиток. Дієвий механізм установлює баланс інтересів суб'єктів акціонерних відносин, забезпечує умови для економічної безпеки акціонерного сектора та ефективного функціонування капіталу».

Разом з тим, із розширенням тематики досліджень, виникає об'єктивна

необхідність в уточненні теоретичного змісту категорій і термінів державного регулювання акціонерним сектором з метою підвищення ефективності його практичного застосування в умовах національної економіки України. Актуальним уточнення змісту державного регулювання акціонерним сектором є через те, що у спеціальній літературі з проблем розвитку діяльності акціонерних товариств зустрічається вільне трактування та інколи ототожнення таких категорій, як «державне регулювання» і «державне управління», «форми методи та інструменти державного регулювання», «функції та принципи державного регулювання» тощо. Ці поняття є формально схожими, але не ідентичними за характером процесів, на які вони поширюються, задіяними при цьому інструментарієм, потребою в ресурсах і очікуваними результатами.

В широкому розумінні державне управління акціонерним сектором означає керівництво процесом становлення, формування і функціонування останнього як цілісної системи господарювання в національній економіці. Проте обмеження такою констатацією недостатнє: виникає потреба у розкритті цього керівництва, його функціональне значення, тобто формування більш вузького визначення, яке б містило у собі ряд ключових позицій.

На наш погляд, державне управління акціонерним сектором – це системний, організаційний і скоординований вплив держави на розвиток акціонерного сектора в цілому і його складових компонентів зокрема, що здійснюється в цілях збалансування, структурування і трансформування у відповідності до потреб національного господарства.

Що стосується державного регулювання акціонерного сектора, то воно представляє собою сукупність способів, засобів, форм і методів впливу на економічну діяльність суб'єктів акціонерних відносин з метою підвищення їх ефективності. Таким чином, механізм державного регулювання акціонерного сектора повинен охоплювати:

- суб'єкт регулювання і його функціонування;
- структуру взаємозв'язків між суб'єктом та об'єктом регулювання;
- об'єкт регулювання;
- ціль регулювання;
- форми діяльності;
- методи регулювання;
- стадії процесу регулювання.

Суб'єкт регулювання – це структурно організована соціальна спільність, що виконує функції регулювання і впливає на об'єкт регулювання з метою приведення його в новий стан. Первинним суб'єктом регулювання акціонерного сектора є держава в цілому. Підсистеми державних органів (або

окремі державні інститути) є регулюючими компонентами, що містять і втілюють в собі різні якості суб'єкта державного регулювання. Це вторинні суб'єкти державного впливу на розвиток акціонерного сектора.

Стосовно акціонерного сектора, то державних органів регулювання може бути декілька або один. Контроль може здійснювати як спеціальний орган, так і підрозділ будь-якого органу державного управління (міністерства фінансів або центрального банку). В більшості країн світу з розвиненим акціонерним сектором управління здійснює спеціальний орган. При цьому, він може бути повністю самостійним державним закладом або ж входити в структуру іншого державного органу, наприклад, міністерству фінансів.

Об'єктом державного регулювання є не просто окремі структурні компоненти акціонерного сектора, а саме механізм його функціонування. При цьому необхідно: по-перше, приймати до уваги класифікацію акціонерних відносин; по-друге, слід враховувати різні види підприємницької діяльності в межах акціонерного сектора (виробнича, комерційна, фінансова, консультативна, посередницька) та їх підвиди.

Незважаючи на певні відмінності між державним управлінням і державним регулюванням, об'єднує їх те, що вони реалізуються через єдину систему законодавства і прерогативи органів державного управління акціонерним сектором. Ця система у своїй сукупності являє цілісний механізм реалізації відповідної економічної політики. Економічна політика є процесом реалізації суспільних інтересів, сформованих у контексті певних цінностей і потреб.

На наш погляд, економічна політика держави в галузі акціонерних відносин визначається цілями, що постають перед державними органами, а також засобами і інструментами їхньої реалізації. При цьому потрібно чітко розрізняти процес розроблення і процес реалізації економічної політики.

Розробка економічної політики стосовно акціонерного сектора передбачає собою процес визначення цілей, пріоритетів, завдань, кількісних і часових характеристик, конкретних виконавців і необхідних для цього ресурсів. Оскільки відносини, що виникають в акціонерному секторі охоплюють усі рівні національної економіки, то економічна політика у цій сфері має узгоджуватись з іншими її видами: антициклічною, структурною, інвестиційною, конкурентною, фіскальною, монетарною тощо.

Реалізація ж економічної політики в сфері акціонерних відносин – це процес використання технологічних заходів і методів управління, які зумовлені необхідністю здійснення відповідних цілей і рішень. Цей етап безпосереднім чином пов'язаний з інституційною взаємодією владних організацій із суб'єктами акціонерного сектора.

У сучасній економічній науковій і навчальній літературі відсутній

єдиний критерій визначень понять «форма», «метод», «інструмент», «важіль», «функція» регулювання.

Під моделлю державного регулювання розвитком акціонерного сектора необхідно розуміти систему базових цілей і методів їх досягнення. З одного боку, такі моделі пов'язані з провідними теоретичними школами економічної теорії, з іншого – з національними особливостями окремих країн. Ці моделі відрізняються за пріоритетністю цілей, співвідношенням методів регулювання, балансом сил ринкового і державного впливу і можливими соціально-економічними наслідками.

Важливе місце в механізмі державного регулювання акціонерного сектора посідають принципи – вихідні положення, основні правила впливу державних органів на суб'єктів акціонерного сектора з метою забезпечення ефективного його функціонування. Принципи визначають вимоги до системи, структури, організації і процесу регулювання, напрями й межі прийняття управлінських рішень, характеризують його взаємозв'язок з іншими принципами, залежність від них. Принципи взаємодіють між собою в межах цілісної системи, врівноважуючи чи посилюючи один одного, що дає їм змогу достатньою мірою розкрити свою природу, індивідуальність і регуляторні можливості.

Створення технології обґрунтування принципів державного управління корпоративним сектором потрібно здійснювати на базі використання системи індикаторів-вимог, що покликані відображати суттєві закономірності відносин і взаємозв'язків; визначати їх стійкість та характеризувати міру цілісності, а також відображати специфіку державного управління акціонерним сектором [5].

Таким чином, окремо потрібно виділити принципи державного регулювання акціонерних відносин в національній економіці, до яких відносяться:

1. Програмно-цільовий. Політику розвитку акціонерного сектора потрібно здійснювати на основі довгострокових стратегій, планів і програм розвитку як на загальнодержавному, так і на регіональному рівні, а в разі потреби – і на субрегіональному рівні.

2. Комплексність. Держава має використовувати усю сукупність доступних для неї засобів та інструментів, забезпечуючи при цьому стабільний розвиток акціонерного сектора.

3. Адекватність. Методи регулювання, що використовуються в акціонерному секторі національної економіки, мають відповідати реальному стану та потребам суспільного відтворення.

4. Еластичність. Зміна методів державного регулювання залежно від конкретної ситуації.

5. Справедливість. Рівність усіх суб'єктів акціонерних відносин перед державними інститутами, що регулюють їх діяльність.

6. Послідовність. Суворе дотримання обраної економічної політики стосовно розвитку акціонерного сектора протягом визначеного проміжку часу.

7. Відкритість. Поінформованість усіх учасників акціонерних відносин щодо намірів державних органів влади.

Принципи державного регулювання знаходять свій прояв у конкретних механізмах реалізації тих чи інших функцій держави. В свою чергу, функції регулювання значним чином визначаються закономірностями економічної системи.

Функції держави в системі регулювання акціонерного сектора різноманітні, порядок їх виникнення і застосування залежить від черговості завдань, які постають в ході еволюції, і цілей, які вона переслідує. Завдання – це те, що потребує вирішення, а функція – вид діяльності, направленої на таке вирішення. Іншими словами, завдання і функції є взаємопов'язаними, але не тотожними поняттями. В окремі періоди пріоритетними стають різні завдання і цілі держави, а виходячи з цього, й різні її функції.

Кожна функція держави має свій об'єкт впливу і свій зміст. Об'єкт – це визначена сфера суспільних відносин, на яку направлений державний вплив. Об'єкти і слугують критерієм розмежування функцій держави. Зміст функцій показує, що робить держава, які управлінські дії в даній сфері вона втілює, чим конкретно займаються її відповідні органи.

Основними завданнями державної політики в акціонерному секторі, які і визначають функції, на наш погляд є: створення умов для безпеки акціонерного сектора; розвиток і укріплення інститутів, які сприяють стійкості та надійності ринкового розвитку акціонерного сектора та економіки країни в цілому; нормативно-правовий захист учасників акціонерних відносин, загальне адміністративно-правове регулювання акціонерного сектора; формування корпоративної політики, спрямованої на підвищення ефективності функціонування акціонерних товариств; підтримка ринкових механізмів трансформування акціонерного сектора.

Відповідно до цих завдань основними функціями державного регулювання розвитком акціонерного сектора є:

- функція нормативного регламентування – передбачає створення правових норм, правил та умов функціонування та розвитку акціонерного сектора;
- функція стимулювання – передбачає формування регуляторів, здатних ефективно впливати на діяльність суб'єктів акціонерних відносин і стимулювати економічні процеси у бажаному для національної економіки

напряму.

- цільова функція полягає у визначенні цілей, пріоритетів і основних напрямів розвитку акціонерного сектора.
- функція контролю – означає державний нагляд і контроль за виконанням і дотриманням законів, нормативних актів, економічних стандартів.
- функція коригування – зводиться до коригування розподілу ресурсів в акціонерному секторі з метою розвитку прогресивних процесів, усунення негативних екстерналій і забезпечення нормального функціонування сектора.
- функція координування – передбачає виконання державою ролі координатора при виникненні корпоративних конфліктів між різними групами учасників акціонерних відносин.

Визначені основні функції державного регулювання акціонерного сектора економіки реалізуються відповідними суб'єктами регулювання. Для їх виконання суб'єкт повинен мати в своєму розпорядженні відповідні господарські ресурси та засоби, за допомогою яких і повинна здійснюватись державна економічна політика. А також відповідними методами досягнення відповідних завдань.

В науковій літературі зазвичай під методами державного регулювання економіки розуміють сукупність засобів, прийомів впливу державних органів на соціально-економічні процеси для досягнення поставлених цілей та завдань. Існують й інші визначення, проте вони близькі за змістом до наведеного. Найбільш дискусійним в теорії є питання щодо класифікації методів державного регулювання.

Акціонерні відносини являють собою досить різноманітну групу суспільних відносин. Вони містять елементи різноманітних за змістом відносин: господарсько-правових, цивільно-правових, зобов'язальних, майнових, фінансових, трудових, організаційних (власне управлінських) тощо.

Сфера застосування цих відносин пов'язується не тільки із внутрішньогосподарською діяльністю компанії (взаємовідносинами між акціонерами (пайовиками), менеджерами та персоналом), але й поширюється на її стосунки із зовнішнім оточенням (іншими суб'єктами господарювання, органами державної влади). За цих обставин очевидно, що державне регулювання акціонерного сектора має носити комплексний характер, а методи такого регулювання мають бути достатньо різноманітними.

Варто взяти до уваги такі ознаки, як зміст, напрями, основні суб'єкти, об'єкти, сфери регулювання, а також рівень, термін впливу держави на розвиток корпоративного сектора.

Найбільш поширеними ознаками, за якими диференціюють методи є наступні: за формами впливу вони поділяються на прямі та опосередковані; за засобами впливу – на правові, адміністративні, економічні.

На наш погляд, при характеристиці методів впливу держави на акціонерний сектор потрібно використати ще ряд критеріїв, зважаючи на роль і місце останнього в структурі національної економіки.

По-перше, в залежності від рівня регулювання потрібно виділяти мікроекономічні, мезоекономічні, макроекономічні та міждержавні.

- мікрорівень, до якого відносяться внутрішнє середовище діяльності та зовнішнє середовище функціонування акціонерного товариства;

- мезорівень, на якому діють ринкові інститути, що забезпечують відповідний перебіг економічних процесів в акціонерному секторі, зокрема процеси злиття та поглинання, рейдерства;

- макрорівень, на якому відбувається регулювання розвитком акціонерного сектора та здійснюється організація акціонерних відносин у межах національної економіки.

По-друге, за сферами регулювання – методи, що використовуються для регулювання реального (підприємств виробничої сфери) та фінансового (ринок цінних паперів) секторів економіки.

Держава використовує відносно акціонерних товариств методи приватно-правового регулювання: автономних рішень, координації, рекомендацій тощо. Воно застосовується з метою захисту приватних інтересів конкретної особи (суб'єкта акціонерних відносин) – власне товариства, її засновників та органів управління, окремих акціонерів, менеджерів, кредиторів, найманих працівників та ін.

Проте для захисту суспільних інтересів (суспільства в цілому, дрібних акціонерів, місцевої громади, споживачів, колективу найманих працівників тощо) у процесі функціонування акціонерних товариств державою використовуються методи публічно-правового регулювання, у першу чергу метод владних приписів. Застосування цього методу передбачає юридичну нерівність сторін відносин, одна з яких обов'язково має бути владним суб'єктом, що уповноважений державою на певне коло дій та вимог, які є обов'язковими для іншої сторони.

Важливе значення в аналізі механізму державного регулювання акціонерного сектора, на наш погляд, має тлумачення інструментів цього механізму.

Так, у Великому економічному словнику А.Азріліяна під інструментами регулювання розуміють прийоми, що використовуються державою для забезпечення пропорційності в господарстві країни, формування системи соціальних компенсацій (податки, кредит, банківський

процент, цінові межі, цільові дотації та інвестиції) [6].

У Сучасному економічному словнику Б.Райзберга, поняття «важелі» відбиває той факт, що їх використовують як засоби зміни економічного стану об'єкта, здійснення повороту в економіці. Економічні важелі застосовуються як інструменти регулювання економіки загалом і впливу на економічні процеси на рівні підприємств, фірм. У ринковій економіці термін «економічні важелі» замінюється поняттями «ринкові регулятори» або «економічні регулятори», під яким розуміють інструменти державного регулювання і ринкового саморегулювання [7].

Що стосується форм державного регулювання, то, на жаль, немає чіткої ясності ні в загальному розумінні цього поняття, ні в конкретних формах. Часто конкретні форми державного регулювання ототожнюються з його методами або з видами економічної політики. У довідковій літературі «форма державного регулювання економіки» – конкретні засоби впорядкування державою процесів економічного розвитку. Форми державного регулювання економіки у вигляді його засобів і методів формують інструментарій впливу держави на соціально-економічні процеси.

Форми державного регулювання акціонерного сектора за своєю сутністю спрямовані на створення стабільної економічної бази як основи реальної самостійності всіх його ланок, що передбачає створення умов для оптимального поєднання адміністративних і економічних методів регулювання господарської діяльності. Для регулювання розвитку акціонерного сектора держава в сучасних умовах господарювання використовує увесь набір доступних для неї форм: планування, прогнозування, програмування.

Вибір форм державного регулювання, їх поєднання і використання – об'єктивно обумовлений процес, пов'язаний з цілями економічної політики держави. Набір цих форм може бути однаковим у різних країнах, але їхнє поєднання, пріоритетність, спрямованість залежать від соціально-економічної специфіки періоду розвитку національної економіки.

Одним із найважливіших елементів теорії державного регулювання економіки є визначення критерію його доцільності, оптимальності та ефективності. Звернемо увагу на ту обставину, що економічна ефективність є критерієм результативності заходів, які здійснюються у будь-якій сфері суспільного виробництва.

Ефективність державного регулювання визначається такими принципами: чіткістю повноважень держави в цілому й окремих органів держави зокрема; незалежністю органів держави від політичного тиску чи незаконного втручання окремих комерційних груп; високою професійною підготовкою працівників органів виконавчої влади з регулювання фондового

ринку та іншими [8].

Однак при визначенні критерію ефективності регулювання держави як виразника загальнонаціональних інтересів досить складно виділити універсальний узагальнюючий критерій, адже труднощі в його формулюванні полягають в тому, що значна частина факторів (наприклад, екологічні, соціальні, технологічні тощо) на підставі яких визначається критерій знаходиться поза межами акціонерного сектора економіки.

Тому складність формування критеріїв оцінки ефективності державного регулювання акціонерного сектора полягає в наступному:

- практично будь-яке державне управлінське рішення прямо чи опосередковано стосується розвитку акціонерного сектора. Причому вплив цей може бути як: позитивним чи негативним; очікуваним чи фактичним; попереднім чи підсумковим; прямим чи опосередкованим;
- результати впливу економічної політики в сфері акціонерних відносин не завжди вдається виділити в чистому вигляді, вони можуть бути наслідком спільної дії і взаємодії різних напрямів політики, тому при оцінці ефективності необхідно враховувати їх взаємодію та комплексний вплив;
- складна система об'єктів державного регулювання акціонерного сектора економіки;
- різновекторність інтересів суб'єктів акціонерних відносин;
- відображення всіх складових суб'єктно-об'єктних відносин: економічну ефективність акціонерних товариств; економічну ефективність акціонерного сектора економіки у системі макроекономічних показників; соціально-економічну збалансованість міжгалузевих зв'язків; показники відтворення акціонерного капіталу; оптимальність функціонування державного регулювання як цілісного організаційно-економічного механізму.

Висновки. Для підвищення стійкості акціонерного сектора національної економіки України до зовнішніх і внутрішніх загроз, забезпечення його ефективного функціонування, створення умов для економічної реалізації акціонерної власності, необхідно впровадити дієву державну політику у цій сфері економічних відносин, яка базується на чітких цілях і завданнях, враховує необхідність ліквідації проблемних явищ і унеможливорює їх повторення в майбутньому.

Література:

1. Ніколенко С. С., Пінчук І. О. Господарсько-політичний механізм сучасної ринкової економіки : монографія. Полтава : РВВ ПУСКУ, 2008. 153 с.
2. Кульман А. Экономические механизмы. / пер. с фр. Е. П. Островской ; общ. ред. Хрустальной Н. И. М. : Прогресс, 1993. 189 с.
3. Шаповалов В.О. Акціонерний сектор як системно-структурна цілісність ринкового господарства. *Ефективна економіка*. 2015. № 10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4382> (дата звернення: 17.08.2022)

4. Шаповалов В.О. Механізм координації акціонерних відносин, його зміст та структурні компоненти. *Агросвіт*. 2015. № 20. С. 23-28.
5. Кузьмін О. Є., Кудря Я. В. Державне управління корпоративним сектором в Україні: принципи, функції, цілі. *Економіка та держава*. 2006. № 6. С. 12–16.
6. Большой экономический словарь / ред. состав. А. Н. Азрилиян. 7-е изд., доп. М. : Эльга, 2008. 1472 с.
7. Райзберг Б. А., Лозовский Л. Ш., Стародубцева Е. Б. Современный экономический словарь. Изд. 2-е, испр. М. : ИНФРА-М, 1999. 479 с.
8. Солов'ян Ю. О. Роль держави у регулюванні корпоративного сектору економіки України. *Наука і економіка*. 2010. № 1 (17). С. 232–236.

References:

1. Nikolenko, S. S., & Pinchuk, I. O., (2008) *Hospodarsko-politychnyi mekhanizm suchasnoi rynkovoї ekonomiky [The economic and political mechanism of the modern market economy]*. Poltava : RVV PUSKU [in Ukrainian]
2. Kulman, A. (1993). *Ekonomicheskie mehanizmy [Economic Mechanisms]*. Moscow : Progress [in Russia].
3. Shapovalov, V.O. (2015). Aktsionernyi sektor yak systemno-strukturna tsilisnist rynkovoho hospodarstva [The equity sector as the system-structure integrity of market economy]. *Efektivna ekonomika – Effective economy*, 10. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4382> [in Ukrainian].
4. Shapovalov, V.O. (2015) Mekhanizm koordynatsii aktsionerlykh vidnosyn, yoho zmyst ta strukturni komponenty [Coordination mechanism of joint relations, its contents and structural components]. *Ahrosvit - Agrosvit*. 20, 23-28. [in Ukrainian]
5. Kuzmin, O. Ye. & Kudria, Ya. V. (2006) Derzhavne upravlinnia korporatyvnym sektorom v Ukraini: pryntsypy, funktsii, tsili [State management of the corporate sector in Ukraine: principles, functions, goals]. *Ekonomika ta derzhava - Economy and the state*. 6. 12–16. [in Ukrainian]
6. Azriliyan, A. N. (Eds.). (2008). *Bolshoy ekonomicheskiy slovar [The Big Economic Dictionary]* (7nd ed., rev.). Moscow : Elga [in Russia].
7. Rayzberg, B. A., Lozovskiy, L. Sh., & Starodubtseva, E. B. (1999) *Sovremennyiy ekonomicheskiy slovar [Modern economic dictionary]*. (2nd ed., rev.) Moscow : INFRA-M . [in Russia].
8. Solovian, Yu. O. (2010) Rol derzhavy u rehuliuванні korporatyvnoho sektoru ekonomiky Ukrainy [The role of the state in regulating the corporate sector of the economy of Ukraine]. *Nauka i ekonomika - Science and economy*. (17). 232–236. [in Ukrainian]